

travelbook

Paryż

Mistrzowska **ERGO**
ochrona **HESTIA**
#

Autor przewodnika: Mateusz Żuławski

Redaktor prowadzący: Aurelia Hołubowska

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Korekta: Aleksandra Marczuk

Opracowanie kartograficzne: Maciej Drzniewicz, Dawid Kwoka, Grzegorz Marchut

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Skład: Dawid Kwoka

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepat2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-4554-6

Copyright © Helion, 2018

• Kup książkę	• Księgarnia internetowa
• Poleć książkę	• Lubię to!
• Oceń książkę	Nasza społeczność

Spis treści

ATRAKCJE PARYŻA	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
PRZED WYJAZDEM	12
Wybór czasu podróży	12
Źródła informacji	12
Formalności	14
DOJAZD	16
Samolotem	16
Autobusem	17
Pociągiem	17
Samochodem	17
NA MIEJSCU	18
Komunikacja	18
Noclegi	24
Wyżywienie	27
INFORMATOR A-Z	31
▶ Zakupy	40
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	47
KRAJOZNAWCZE ABC	48
Dzielnice Paryża	48
Historia	51
▶ Paryskie wystawy światowe	60
SPOŁECZEŃSTWO	67
Język francuski	67
Mieszkańcy Paryża	69
Znani Paryżanie	72
Polskie akcenty w Paryżu	84
KUCHNIA	93
Posiłki	93
Filary kuchni francuskiej	98

ZWIEDZANIE PARYŻA _____ 101

WYSPY NA SEKWANIE _____ 102

Île de la Cité _____ 103

Île Saint-Louis _____ 110

OD HAL PO BASTYLIĘ _____ 111

► Dworce i metro _____ 122

LUWR I OKOLICE _____ 129

WOKÓŁ PÓL ELIZEJSKICH _____ 141

► Mokra strona Paryża _____ 148

QUARTIER LATIN _____ 152

SAINT-GERMAIN-DES-PRÉS _____ 162

WOKÓŁ WIEŻY EIFFLA _____ 168

MONTPARNASSE _____ 183

MONTMARTRE _____ 188

GRAND BOULEVARDS I RÉPUBLIQUE _____ 196

NA PÓŁNOC OD PÈRE-LACHAISE _____ 203

OBRZEŻA PARYŻA _____ 208

OKOLICE PARYŻA _____ 215

Chantilly _____ 216

Chartres _____ 217

Disneyland _____ 218

Fontainebleau _____ 219

Le Bourget _____ 219

Saint-Denis _____ 220

Thoiry _____ 221

Wersal _____ 222

SŁOWNICZEK FRANCUSKO-POLSKI _____ 223

INDEKS _____ 226

LEGENDA _____ 230

Spis planów i map

Paryż _____ przednia okładka	Passy _____ 169
Metro w Paryżu _____ 20–12	Wokół wieży Eiffła _____ 170–171
Wyspy na Sekwanie _____ 102–103	Montparnasse _____ 184–185
Od Hal po Bastylę _____ 112–113	Montmartre _____ 188
Luwr i okolice _____ 130–131	Grand Boulevards
Wokół Pól Elizejskich _____ 142	i République _____ 198–199
Quartier Latin _____ 154–155	Na północ od Père-Lachaise _____ 204
Saint-Germain-des-Prés _____ 164–165	Okolice Paryża _____ tylna okładka

Spis ramek

Francuskie placówki	Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk
dyplomatyczne w Polsce _____ 14	Pięknych _____ 83
Bilety _____ 18	Nazwiska polskich dowódców
Ceny podstawowych produktów	napoleońskich na Łuku
spożywczych	Triumfalnym _____ 89
(w hipermarketach) _____ 30	Francuskie idiomy „zupne” _____ 94
Paris Museum Pass _____ 34	Zupa cebulowa _____ 95
Darmowy wstęp	Przepis na <i>bœuf bourguignon</i> _____ 97
dla młodych _____ 35	<i>Brzuch Paryża</i> _____ 117
Ważne telefony _____ 38	Rainbow Symphony Orchestra _____ 128
Życie nocne _____ 38	<i>Haute couture</i> _____ 135
Czarna śmierć i średniowieczne	Hotel Ritz _____ 137
sposoby jej leczenia _____ 51	Najważniejsze wydarzenia
Joanna d'Arc _____ 53	w historii Łuku Triumfalnego _____ 144
Noc św. Bartłomieja _____ 55	Pogrzeb „małego cesarza” _____ 172
<i>Sans Culottes</i> _____ 56	Wieża Eiffła – ciekawostki
Kościół we Francji _____ 66	i dziwactwa _____ 176

Atrakcje Paryża

NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI

Les Invalides

Od początku swego istnienia kompleks ten służył jako szpital dla weteranów wojennych. Dziś znajdują się tam muzea oraz grób Napoleona.

Luwr

Najsłynniejsze i najczęściej odwiedzane muzeum na świecie. Zgromadzono tu dzieła sztuki reprezentujące dzieje ludzkości na przestrzeni tysięcy lat.

Łuk Triumfalny

Powstał na pamiątkę zwycięstw napoleońskich. Dziś stanowi zakończenie Pól Elizejskich, których panoramę można podziwiać z tarasu na szczycie tego monumentalnego pomnika.

Musée d'Orsay

Dawny dworzec, który w 1986 r. stał się muzeum sztuki, odwiedzanym rocznie przez ponad 4 mln osób. Muzeum prezentuje bogatą kolekcję obrazów impresjonistycznych.

Palais Garnier

Wspaniały gmach paryskiej opery mieści 2200 osób. Budynek zachwyca zarówno z zewnątrz, jak i w środku.

Wieża Eiffla

Ukończona w 1889 r., nie przestaje zachwycać milionów turystów z całego świata. Roztacza się z niej wspaniały widok na cały Paryż.

Kup książkę

Poleć książkę

Bazylika Sacré-Cœur

Bazylika na malowniczym wzgórzu Montmartre jest dobrym miejscem zarówno do zadumy, jak i obserwacji turystów ze wszystkich stron świata czy podziwiania panoramy miasta.

Katedra Notre Dame

Wizytówka Paryża i jeden z najpiękniejszych budynków na świecie. Wzniesiona na wyspie Cité, budowana przez 170 lat gotycka świątynia jest ozdobą Paryża od ponad siedmiu stuleci!

Sainte-Chapelle

Na dwóch kondygnacjach tej gotyckiej kaplicy można podziwiać wspaniałe rzeźby i jedno z najpiękniejszych witraży w Europie.

Kup książkę**Poleć książkę**

Montmartre

Malownicza dzielnica artystów i kabaretów do dziś zachowała urok czasów, gdy królowała tam bohema artystyczna.

Champs-Élysées

Słynna ulica, na której można poczuć arystokratyczny klimat Paryża. Luksusowe sklepy, kina i hotele mają swoje siedziby właśnie tutaj. Tu też odbywają się parady podczas uroczystości państwowych.

Cmentarz Père-Lachaise

Tajemnicze miejsce pełne wspaniałych nagrobków i rzucających cień drzew. Tu pochowanych jest wielu znamienitych ludzi, wśród nich polski kompozytor Fryderyk Chopin.

MIEJSCA Z KLIMATEM

Kup książkę

Poleć książkę

Bagietka

Francuska podłużna bułka, podawana do śniadań, obiadów i kolacji. Sprzedawana jest w licznych piekarniach, z których zapach pieczywa roznosi się po ulicy.

Camembert

Będąc we Francji, nie można nie spróbować słynnych francuskich serów. Camembert jest jednym z najpopularniejszych.

Wino

Doskonałe francuskie wino można przynieść do Polski jako prezent. Ale lepiej wypić je na miejscu, do obiadu lub romantycznej kolacji przy świecach.

Crêpes

Bardzo cienkie naleśniki, robione na mące pszennej. Serwowane z wieloma dodatkami, są daniem konsumowanym codziennie przez miliony Francuzów.

Croissant

Tradycyjny rogalik bez nadzienia, spożywany na śniadanie razem z filiżanką kawy lub herbaty. Obecny we Francji od 1839 r.

Kup książkę**Poleć książkę**

Informacje praktyczne

Kup książkę

Poleć książkę

Przed wyjazdem

Do każdego wyjazdu trzeba się przygotować – dotyczy to również podróży do Paryża. Kilka chwil spędzonych w domu nad przewodnikiem, zebranie podstawowych informacji o mieście i o tym, czego można oczekiwać po dotarciu na miejsce, pozwoli uniknąć przykrych niespodzianek i w pełni cieszyć się wycieczką.

WYBÓR CZASU PODRÓŻY

Turyści najchętniej odwiedzają Paryż wiosną, kiedy tamtejsze parki rozkwitają, ulice budzą się do życia, a zabytki skąpane w słońcu najlepiej „pozuja” do zdjęć. Także latem do stolicy Francji ściągają tysiące przyjezdnych, więc trzeba liczyć się z czekaniem w kolejkach do popularniejszych atrakcji. Osoby przedkładające niższe ceny i mniejszą liczbę turystów ponad słoneczną, ciepłą pogodę będą zadowolone z wycieczki do Paryża jesienią lub zimą. Spadające liście, ludzie wracający do swoich pozasezonowych zajęć czy niskie ceny biletów lotniczych – wszystko to przemawia za wybraniem jesieni jako pory odwiedzenia stolicy Francji. A zima?

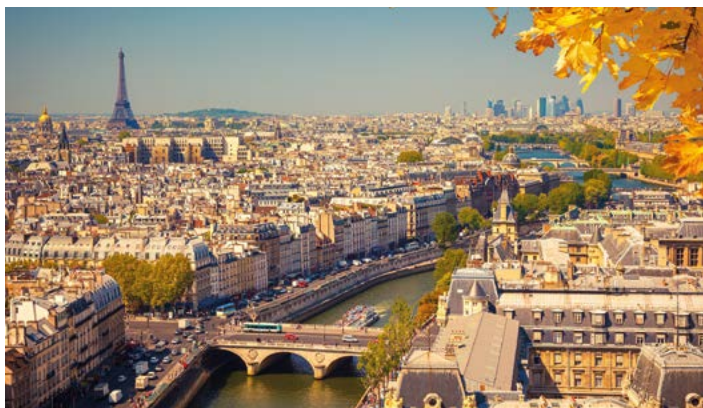
Zimne, pochmurne dni mogą zniechęcać do długich wędrówek, ale to doskonały czas na odwiedzenie paryskich muzeów, kin czy teatrów oraz spaceru po Polach Elizejskich urozmaicane częstymi przerwami na ciepłą herbatę w pobliskich kawiarenkach.

ŹRÓDŁA INFORMACJI

Nietypowe przewodniki

Popularność miejsca poznaje się m.in. po liczbie publikacji na jego temat – sądząc po ofercie krajowych księgarni, Paryż od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem Polaków. Dla miłośników sztuki i architektury Martina Padberg, wraz z wydawnictwem H.F. Ullmann, opracowała 480-stronicowy przystępnie napisany przewodnik po sztuce i architekturze Paryża (*Paryż. Sztuka i architektura*, 2009). Przybliży on dzieje najsłynniejszych budynków w mieście oraz „zmienną historię i żywą teraźniejszość metropolii nad Sekwaną”.

Komu spodobała się historia kodu Leonarda da Vinci, nie powinien ominąć

Kup książkę

Poleć książkę

oryginalnej książki wydawnictwa Albatros: *Paryż śladami kodu Leonarda da Vinci* (2007), poprzez którą „Peter Caine, z wykształcenia historyk sztuki, proponuje podróż po stolicy Francji wraz z bohaterami słynnego *Kodu Leonarda da Vinci* [...] Wraz z Sophie Neveu i Robertem Langdonem poszuka klucza sklepienia i linii krwi, dowie się, jak odczytać ukryte kody, uzyska wyczerpujące odpowiedzi na pytania, które frapowały go w trakcie lektury powieści”.

Do listy inspirujących przewodników dopisać trzeba też publikację wydawnictwa Trio, autorstwa Philipa Freriksa, zatytułowaną *Południk Paryża. Fascynująca wędrówka przez stolicę Francji* (2007). Osią owego dzieła jest chęć odnalezienia materialnych oznaczeń południka paryskiego – 135 płytek z brązu umieszczonych w parkach, na placach i na ulicach stolicy Francji, a odzwierciedlających przebieg dawnego południka zerowego, wyznaczonego na początku XIX stulecia.

Następna propozycja ukazała się dzięki PWN i nosi tytuł *Filmowy Paryż* (2014). Autor, Michał Bąk, proponuje czytelnikom podróż po miejscach znanych

z najpopularniejszych produkcji kręconych w stolicy Francji, takich jak *Dzwonnik z Notre Dame*, *Królowa Margot*, *Amelia* czy *O północy w Paryżu*.

Mapy

Plany Paryża oferuje wiele wydawnictw, m.in. Expressmap Polska (1 : 15 000, 1 : 16 500), Freytag & Berndt (1 : 13 000) i Michelin Travel Publications (1 : 10 000). Doskonałe atlasy i mapy kieszonkowe, zarówno po francusku, jak i po angielsku, proponuje wydawnictwo L'Indispensable. Plan Paryża, przejrzysty i łatwy w użyciu, otrzymamy za darmo w każdym biurze turystycznym (*office de tourisme*) już na miejscu. Tam też niemal na każdej ulicy można kupić dokładny atlas miasta, np. wspomnianego już wydawnictwa L'Indispensable (w przystępnej cenie). Jak najbardziej godny polecenia jest też plan Paryża dostępny bezpłatnie na stronie www.paryz.plan.pl.

Słowniki i rozmówki

Jednym z najlepszych samouczków języka francuskiego jest *Francuski. Pas de*

Kup książkę

Poleć książkę

Krajoznawcze ABC

Paryż, stolica Francji, leży w środkowej części Basenu Paryskiego – rozległego obniżenia w północnej części kraju. Jest ośrodkiem administracyjnym regionu Île-de-France i tworzy departament Paryż o powierzchni 105 km². To największa aglomeracja Francji (19% ludności państwa) i zarazem jedna z największych metropolii na świecie. Paryż stanowi centrum gospodarcze, naukowe i kulturalne kraju, jest też ważnym międzynarodowym węzłem drogowym, kolejowym i lotniczym.

Miasto leży nad Sekwaną, na obu jej brzegach. Centralną i zarazem najstarszą częścią Paryża jest Île de la Cité – wyspa na Sekwanie. Nad doliną rzeki górują liczne wzniesienia: Montmartre (na północy), Belleville, Ménilmontant i Romainville (na północnym wschodzie) oraz Wzgórze św. Genowefy (na południu). W okolicy miasta znajdują się duże kompleksy leśne, m.in. las Fontainebleau.

DZIELNICE PARYŻA

W stolicy Francji nie sposób nie spotkać się z terminem *arrondissements*. Zetknijemy się z tą nazwą, chodząc po zaułkach Paryża, pytając o drogę czy zerkając na tabliczki z nazwami ulic. „Arąndismą” (tak wymawia się to słowo) to nic innego jak dzielnice – okręgi, na które w 1860 r. Napoleon III podzielił miasto. Nazwa wywodzi się od czasownika *arrondir* (‘zaokrąglać’). *Arrondissement* znaczy więc dosłownie „zaokrąglenie”. Takich „zaokrągnień” jest w Paryżu 20. Pierwsze znajduje się przy Luwrze, w samym centrum miasta. Kolejne dzielnice rozchodzą się „ślimakowo” zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Dzielnice administracyjne obejmują jedynie Paryż, czyli teren zamknięty tzw. peryferykiem.

W każdym *arrondissement* znajdują się ciekawe miejsca, choć podział ten służy celom administracyjnym, nie

turystycznym. Niektóre przewodniki (np. Routard) opisują wszystkie ciekawe miejsca w poszczególnych okręgach, jednak takie przedsięwzięcie wymaga kilku-set stron czystego tekstu. Przystępniejszy wydaje się podział na powszechnie uznawane dzielnice turystyczne, stosowany w większości przewodników. Poniższy spis ułatwi skojarzenie okręgów z najważniejszymi ich zabytkami:

- ◆ **1er arrondissement:** Châtelet, kościół Saint-Eustache, Forum des Halles, Jeu de Paume, La Comédie-Française, Musée de l'Orangerie, Musée du Louvre, ogród Tuileries, Palais Royal, place Vendôme, Pont Neuf, Sainte-Chapelle, wieża Saint-Jacques;
- ◆ **2e arrondissement:** Bibliothèque nationale de France, Bourse de Paris, Grands Boulevards, Le Grand Rex, Passage des Panoramas, wieża Jean sans Peur;
- ◆ **3e arrondissement:** dzielnica Marais, Musée Carnavalet, Musée Picasso, Musée des Arts et Métiers, Musée de la Poupée;
- ◆ **4e arrondissement:** Centre Georges Pompidou, dzielnica Beaubourg, dzielnica Marais, dzielnica żydowska (rue des Rosiers), Hôtel de Sens, Hôtel de Ville, Île Saint-Louis, kościół Saint-Gervais-et-Saint-Protais, kościół Saint-Paul-et-Saint-Louis, katedra Notre Dame, place de la Bastille, place des Vosges;
- ◆ **5e arrondissement:** Arènes de Lutèce, Institut du Monde Arabe, Jardin des Plantes, Grande Mosquée de Paris, Musée de Cluny, Panthéon, place Saint-Michel, rue Mouffetard, Sorbonne;
- ◆ **6e arrondissement:** Café Les Deux Magots, kościół Saint-Germain-des-Prés, kościół Saint-Sulpice, kawiarnia Le Procope, Jardin du Luxembourg, teatr Odéon;
- ◆ **7e arrondissement:** Assemblée Nationale, École Militaire, Les Invalides, Hôtel Matignon, Musée de Quai Branly, Musée d'Orsay, Musée Delacroix, Musée Rodin, wieża Eiffla;

Kup książkę

Poleć książkę

Pierwsza paryska wystawa wytworów przemysłu odbyła się w **1798 r.** na Polach Elizejskich. Towarzyszyły jej zawody sportowe, a konkretnie walka konna na kopie (frazę „na kopie” należy oczywiście rozumieć jako coś, czym się walczy, a nie miejsce walki...). Parada zawodników podczas ceremonii otwarcia była nowością, która później stała się częstą praktyką podczas zawodów sportowych. Wystawa ta zapoczątkowała całą serię czasowych ekspozycji, organizowanych we Francji w nieregularnych odstępach czasu. W latach 1798–1844 zorganizowano ich 11. Punktem kulminacyjnym był rok 1844, kiedy miała miejsce kolejna wystawa przemysłowa, przygotowująca grunt pod ekspozycje uniwersalne na skalę światową.

W **1855 r.** ulice Paryża przez kilka miesięcy były zapelnione przyjeźdnymi z całego świata. Napoleon III postarał się, aby nie brakowało atrakcji. Państwo wydało wówczas ok. 5 mln dolarów, czyli ogromną sumę jak na tamte czasy. Na 16 ha rozmieszczono dzieła przemysłu i sztuk pięknych, które obejrzało łącznie ponad 5 milionów ludzi! Pozostałością po wystawie jest dzisiejszy Théâtre du Rond-Point na Polach Elizejskich. Zaprojektował go Gabriel Davioud.

Pole Marsowe wybrano na lokalizację kolejnej wystawy, zaplanowanej na rok **1867**. Powstały główny budynek o prostokątnym kształcie z zaokrąglonymi końcami miał 500 m długości i 380 szerokości. Wokół niego wyrosło jeszcze 100 mniejszych konstrukcji, także służących celom wystawy. Na tym obszarze ok. 50 tys. eksponentów z Francji i jej kolonii, ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Irlandii, Anglii, Chin, Japonii i innych prezentowało wiele zdumiewających dzieł.

Znowu okazało się, że koszty są o połowę większe niż zyski. Mimo to wystawa była ogromnym sukcesem, gdyż odwiedziło ją 10 mln osób, co zapewniło miastu dodatkowy rozgłos.

Także ekspozycję z **1878 r.** zbudowano na Champ de Mars. Była ona większa od poprzednich. Zajmowała 267 tys. m². Podziwiano wystawę sztuk pięknych i maszynierii, ciągnącą się na 800 m wzdłuż avenue des Nations. Na placu Trocadéro zachwyt budził ogromny pałac zbudowany na tę okazję w stylu mauretańskim i posiadający dwie wieże o wysokości 76 m. W ogrodach przed pałacem postawiono głowę Statuy Wolności, a inne jej części ustawiono na Champ de Mars. W 1885 r. wysłano ją w darze do USA, gdzie do dziś wznosi się dumnie nad Manhattanem i jest symbolem wolnej Ameryki. Innymi atrakcjami ukazywanymi światu w Paryżu w 1878 r. były: telefon, który wykonał Alexander Graham Bell, megafon i fonograf – dzieła Thomasa Edisona, czy... ludzkie zoo – wioska Murzynów, gdzie odwiedzający oglądali 400 przedstawicieli afrykańskich plemion... Tego rodzaju ekspozycje, bardzo popularne na przełomie wieków, były stałym punktem wielu światowych imprez. Paryska Wystawa Światowa z 1878 r. przyciągnęła 13 mln ludzi i była kolejnym wielkim sukcesem, tym razem także finansowym.

W **1889 r.** Paryż zabudowano ponownie, z jeszcze większym rozmachem. Wejściem do wystawy był wówczas obecny symbol miasta – wieża Eiffla. Zaprojektował ją Gustave Eiffel, ten sam, który zaprojektował konstrukcję Statuy Wolności. Wieża mająca 300 m wysokości była wtedy najwyższym budynkiem na świecie. Zaprojektowany przez Ferdinanda Duterta i Victora Contamina 111-metrowy

Paryskie wystawy światowe

budynek Galerii Maszyn zachwycał dekoracją wnętrza. Setna rocznica zburzenia Bastylii była dobrą okazją do... odbudowania twierdzy na potrzeby ekspozycji. Jedną z głównych atrakcji stała się ponownie wioska Murzynów. Wiele znanych kompozytorów umilało zwiedzającym wieczory swymi dziełami. *Esclarmonde* – opera skomponowana specjalnie na tę wystawę przez Jules'a Masseneta – grana była kilkadziesiąt razy. Paryską Wystawę Światową w 1889 r. oglądał m.in. Mohandas Karamchand Gandhi, znany później całemu światu jako Mahatma Gandhi. W czasie

Kup książkę

Poleć książkę

Wyspy na Sekwanie

Żadne miejsce w Paryżu nie pamięta tylu wydarzeń co dwie niewielkie wyspy na Sekwanie. Historia Paryża zaczęła się ponad 2 tys. lat temu właśnie tutaj. W III w. p.n.e. niezmałony spokój przyrody wysepek został zakłócony przez pierwszą łódź, która dobiła do brzegu jednej z nich.

Była to łódź plemienia Paryżan (łac. *Pari-sii*), od których pochodzi obecna nazwa miasta. Z czasem podobnych łodzi było coraz więcej ze względu na naturalne walory obronne wysepek. Przybywało ludzi, pojawiały się pierwsze prowizoryczne mosty, rozkwitało życie. Lutecja

Pont Neuf łączy Île de la Cité z miastem po obydwu stronach rzeki, a jego długość wynosi 275 m.

Nazwa konstrukcji jest myląca, bowiem znaczy ona „nowy most”, a tymczasem jest to najstarszy most w Paryżu. Henryk III rozpoczął jego budowę w 1578 r., a inauguracja przeprawy odbyła się w 1607 r.

Z Pont Neuf można zejść na **place du Vert-Galant**, gdzie latem miło jest odpocząć w cieniu drzew. Zapewne to właśnie ten koniuszek wyspy Cité był punktem obserwacyjnym w czasach Lutecji. Dziś jest to doskonale miejsce do podziwiania przepływających statków. Nazwa placu – Vert Galant (zielony galant) – to przydomek króla Henryka IV, który podjął się wysiłku upiększenia Paryża poprzez budowę licznych parków i którego konny pomnik stoi blisko Pont Neuf.

Bardziej na wschód znajduje się **place Dauphine** – jeden z najpiękniejszych placów Paryża. Ma on kształt trójkąta, a otaczają go XVII-wieczne kamienice. Stąd blisko już do **Palais de Justice** (Pałacu Sprawiedliwości) **i** 4, **boulevard du Palais**; www.ca-paris.justice.fr; otwarte:

latem pn.–pt. 9.30–18.00, zimą pn.–pt. 10.00–17.00; wstęp wolny (z wyjątkiem **Sainte-Chapelle** i **Conciergerie**). W murach tego okazałego budynku przetrwały pozostałości najstarszego pałacu królewskiego w Paryżu. W ciągu wieków gmach był powiększany, m.in. w XIII w. powstała słynna **Sainte-Chapelle** (zob. dalej), a w XVIII stuleciu reprezentacyjne schody. Gdy w XIV w. rezydencję królewską przeniesiono w inne miejsce, budynek został w większości zajęty przez instytucję wymiaru sprawiedliwości. Swoją obecną kształt **Palais de Justice** w dużej mierze zawdzięcza XIX-wiecznej rekonstrukcji. Współcześnie jest siedzibą sądów.

Usytuowane w kompleksie Pałacu Sprawiedliwości **Conciergerie** **i** 2, **boulevard du Palais**; www.paris-conciergerie.fr; otwarte: codz. 9.30–18.00; bilety: 9 EUR, ulg. 7 EUR, **bilet łączony z Sainte-Chapelle 15 EUR**, to część dawnego zamku królewskiego z XIV w. Nazwa obiektu pochodzi od słowa *concerge* (‘strażnik’) i nawiązuje do urzędnika dworu, który sprawował tu niższe sądy. W końcu XIV w. zamek przekształcono w więzienie. Złą reputację budowla zyskała w czasach rewolucji

▼ Pont Neuf

Kup książkę

Poleć książkę

francuskiej, gdy była siedzibą Trybunału Rewolucyjnego. Otrzymała wówczas przydomek „przedpokoju do gilotyny”, a zginęło w niej ok. 4 tys. osób, w tym królowa Maria Antonina oraz Danton i Robespierre, przywódcy rewolucji. W 1914 r. Conciergerie przekształcono w muzeum.

Okazała gotycką budowlę zdobią z zewnątrz cztery wieże. Wejście do muzeum znajduje się po prawej stronie podwórza zamkowego, od strony ulicy. W Conciergerie zachowała się m.in. ogromna (70 × 27 × 7 m) Sala Gwardii Królewskiej – wspinały późnogotycki westybul. Zwiedzając muzeum, można obejrzeć kilka odtworzonych pomieszczeń z czasów, gdy istniało tu więzienie, w tym celę Marii Antoniny.

W kompleksie Palais de Justice koniecznie trzeba zobaczyć klejnot architektury późnogotyckiej: ★ **Sainte-Chapelle** (Święta Kaplica) ⓘ 4, [boulevard du Palais; www.sainte-chapelle.fr](http://www.sainte-chapelle.fr); [otwarte: codz. IV-X 9.00–19.00, X-III 9.00–17.00; bilety: 10 EUR, ulg. 8 EUR, bilet łączony z Conciergerie 15 EUR, ulg. 12 EUR](http://www.sainte-chapelle.fr). Ta XIII-wieczna kaplica kiedyś stanowiła część

zamku królewskiego. Wzniesiono ją w zaledwie 33 miesiące. Inicjatorem budowy był Ludwik IX Święty (1214–1270), a w kaplicy miała być przechowywana korona cierniowa – relikwia, którą król przywiózł z wyprawy krzyżowej.

Budowla zachwyca lekkością konstrukcji. Sklepiony dach spoczywa na cienkich murach, po których jak woal ciągną się w dół wielkie okna. Szczyt jednego z pinakli zdobi replika korony cierniowej. Kaplica jest dwupoziomowa. Dolna część, przeznaczona dla dworu królewskiego, jest mniejsza i ciemniejsza. Spiralne schody prowadzą z zaciemnionego miejsca w kryształową przestrzeń górnego poziomu (pierwotnie przeznaczoną dla rodziny królewskiej), gdzie przez wielkie okna wpadają nawet najsłabsze promienie słońca. Wielobarwne XIII-wieczne witraże przedstawiają 1134 sceny biblijne. Na zachodniej elewacji kaplicy znajduje się wielka rozeta ze scenami z *Apokalipsy św. Jana*, ufundowana przez Karola VIII w 1485 r. W Sainte-Chapelle regularnie organizowane są koncerty, które w świetlnej

▼ Conciergerie

Kup książkę

Poleć książkę

artyści i filozofowie, np. Antoine de Saint-Exupéry czy Jean-Paul Sartre. Znajduje się tu także grób nieznanego więźnia. W mauzoleum złożono również ziemię z różnych obozów zagłady.

ÎLE SAINT-LOUIS

Druga pod względem wielkości wyspa na Sekwanie (po Île de la Cité) to oaza spokoju i zamożności, wolna od miejskiego zgiełku i tłumów turystów. Przez wiele stuleci wyspa była niezamieszkała, pokryta bagnistymi pastwiskami. Wspaniałe kamienice, które dziś tu stoją, zaczęły wyrastać dopiero w XVII stuleciu.

Na południowym skraju Île Saint-Louis znajduje się budynek **Société Historique et Littéraire Polonaise** (Towarzystwa Historyczno-Literackiego), założonego w 1832 r. w Paryżu przez polskich emigrantów (więcej zob. s. 85). W gmachu ma siedzibę również **Bibliothèque Polonaise** (Biblioteka Polska) 📍 6, quai d'Orléans; www.bibliotheque-polonaise-paris-shlp.fr; otwarte: czytelnia wt.–pt. 14.15–18.00, pracownia zbiorów specjalnych wt.–pt. 9.15–13.00, 14.15–18.00, muzea wt.–pt. 14.15–18.00; wstęp: muzea – 5 EUR; rezerwacja wizyty z przewodnikiem tel.:

(0)1 55 428385 utworzona przy Towarzystwie w 1838 r. Jest ona jednym z najważniejszych ośrodków nauki i kultury polskiej poza granicami kraju. W tym samym budynku mieszczą się też nieduże muzea **Adama Mickiewicza** oraz **Fryderyka Chopina**.

We wschodniej części wyspy wznosi się **Hôtel Lambert** – najwspanialsza XVII-wieczna rezydencja Paryża (więcej zob. s. 85).

Nieco dalej na północny zachód stoi **Hôtel de Lauzun** (17, quai d'Anjou). Budynek powstał w XVII stuleciu, dzięki pracy architekta Louisa Le Vau i malarza Charles'a Le Brun, dekorującego wnętrza wielu reprezentacyjnych gmachów. W 1682 r. posesja została sprzedana francuskiemu dowódcy wojskowemu, księciu de Lauzun. Od 1845 r. spotykali się tu w ramach tzw. klubu haszyszystów (Le club des Hashischins) m.in. Charles Baudelaire, Honoré de Balzac i Théophile Gautier. Na spotkaniach tych – jak sugeruje nazwa klubu – zażywano haszysz. W pałacyku mieszkał również Richard Wagner. Władze miejskie odkupiły budynek w 1928 r. i obecnie służy on m.in. jako miejsce przyjęć wydawanych przez miera Paryża.

▼ Île Saint-Louis

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Paryż

Stolica Francji to jedno z tych miejsc, które trzeba zobaczyć choć raz w życiu. Warto zagubić się w wąskich uliczkach, przysiąść przy kawiarnianym stoliku, pospacerować nad Sekwaną o świcie lub o zmierzchu, odpocząć w jednym z malowniczych parków... Wystarczy tu przyjechać, by się przekonać, że Paryż rzeczywiście jest niezwykły. Luwr, wieża Eiffla, Montmartre, katedra Notre Dame, ale też plaża w środku miasta, tunele metra, mroczne katakumby... Każdy znajdzie tu coś, co go zachwyci!

Niezliczone **zabytki architektury**

Słynne muzea i wspaniałe galerie

Moda, **sztuka i rozrywka**

Romantyczne zaułki i oazy zieleni

Niezwykłe **nekropolie**

Francuska kuchnia i wyborne wina

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:

ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4554-6

Cena 26,90 zł